

REFERAT FØLGEGRUPPEMØDE
Torsdag den 3. november 2022 kl. 1500-1730
På Hotel Nørrevang

Tilstede:

Bent Mølleager, Det Falsterske Digelag
Bjarne Skule, Lepidopterologisk Forening
Bjarne Thurø, Grundejerforeningen Marielyst
Elly Andersen, Naturstyrelsen Storstrøm
Jane Skov Lind, Naturstyrelsen Storstrøm
John Knudsen, Friluftsrådet
Lars Andersen, Bøtø Grundejerforening
Lillian Glistrup, Sydfalster Turistforening
Michael Zub, Danmarks Naturfredningsforening Guldborgsund
Rene Christensen, Dansk Ornitologisk Forening Guldborgsund

Mads Jakobsen, Den Danske Naturfond
Søren Hvalkof, Hvalkof Consulting
Thyge Andersen, Natur- og Skovkonsulent
Anita Pedersen, Guldborgsund Kommune (ref.)

Afbud:

Christian Clausen, Danmarks Jægerforbund
Jan Pedersen, Entomologisk Forening
Frederik Cordes, Guldborgsund Kommune

1. Velkomst

Der blev budt velkommen. Der var en kort præsentationsrunde.

2. Kort status på Bøtøskoven og Bøtø Nor v. Anita Pedersen

Sidste møde i følgegruppen var i april 2022.

Der blev givet en kort gennemgang af ting, der var sket i områderne siden sidst.

Der er nu 18 heste i skoven. Heraf er der en hingst, 8 føl fra i år og 9 hopper. Der har været fire gallowaykreaturer. Kreaturerne er netop blevet fjernet pga ændret adfærd. Der planlægges, at der kommer nye kreaturer til foråret. Vi har solgt fire hopper til DDNF projekt i Hammer Bakker. Der er 12 hingste ude i noret. De to flokke holdes adskilt.

Der er foretaget tyndingsarbejde af birkeopvækst både maskinelt og manuelt. Birken udfordrer os – arealerne vokser til i en "birkeørken". Dernæst bliver birken så tæt, at hestene ikke kan komme derind og græsse. Vedholden tyndning er nødvendig.

Der blev afholdt bioblitz i sommers i Bøtøskoven. Bioblitz er en begivenhed for specialinviterede "nørder", som på 24 timer forsøger at finde så mange arter som muligt. Denne viden om arter, anvender vi til at formidle naturen i området, og til at målrette plejetiltag i skoven. Der blev fundet en ny billeart for landet under begivenheden.

Vi har fået alle tilladelser ift at få bygget et naturrum i Bøtøskoven. Det skal ligge ved den store p-plads ved hovedindgangen uden for indhegningen – inde i skoven. Vi afventer nu, at håndværkerne har tid. Naturrummet bliver bygget

i samme stil som læskurene. Selve indretningen af rummet med formidling tages der hul på i 2023.

Via midler fra et EU INTERREG projekt har vi fået udarbejdet 70 naturhistorier fra området. De er i korte versioner – tilpasset mobiltelefoner. De er blevet oversat til engelsk og tysk. Der er fotos til alle historier. Målgruppen er familier med 10-13 årige børn. Der vil i 2023 blive arbejdet på at få historierne formidlet ud. Vi vil se på udarbejdelsen af en app samt trykte versioner af forskellige ruter enten til download fra hjemmeside eller afhentning på turistkontoret.

Der blev fundet et par ynglende Nilgæs i noret. De fik syv unger. Nilgås er en invasiv art, som vi er forpligtiget til at slå ned. Der blev lavet en indsats – to blev skudt, og resten flygtede.

Vi er i proces med sammen med pumpelaget, digelaget, naturstyrelsen, fonden og kommunen at få udarbejdet en fælles folder for området. Det primære er et kort over stiforløbet i området.

3. Præsentation af Destination Sydfalster v. Frederik Cordes

Frederik havde desværre meldt afbud. Vi gennemgik hans oplæg i fællesskab – alle hjalp til så godt de kunne, med den viden der var i lokalet 😊 tak for det.

Hovedessensen:

Destination Sydfalster er en strategisk udviklingsplan for Sydfalster.

Ambitionen er, at kommunen vil:

- Skabe økonomisk grobund for ny bosætning
- Udbygge den samlede destination
- Tiltrække flere turister
- Udvikle eksisterende kvaliteter
- Bedre økonomisk grobund

Dette forventes ske gennem syv indsatser:

- Stedbundne kvaliteter
- Gedser Odde
- Nye overnatningsmuligheder
- Give Gedser et løft
- Etablering af en stormflodsrute og ruter på tværs
- Fortælle historierne
- Fugletræk

Der er særligt fokus på samarbejde samt organisering.

Den strategisk fysiske Udviklingsplan for Destination Sydfalster er vedtaget af byrådet den 15. September 2022. Der arbejdes nu på videre med proces, organisation og prioriteringer.

Spørgsmål venligst kontakt Frederik på fc@guldborgsund.dk

4. Hvad er en friluftspil v. Konsulent Søren Hvalkof

Søren er blevet hyret af projektet til at udarbejde en friluftspil for noret. Vi har allerede en friluftspil for Bøtøskoven. Intentionen er, at vi vil få en tilsvarende plan for noret.

Fokus er på publikumsfaciliteter, adgang og formidling. Søren gennemgik principperne for en friluftspan.

5. Introduktion til gruppearbejde – forventningsafstemning

De fremmødte blev delt ind i to grupper. Der blev afsat en time til arbejdet. Konklusionerne fra gruppearbejdet skal ses som input til friluftspanen.

6. Gruppearbejde

Der blev stillet tre opgaver, som grupperne efterfølgende fremlagde i plenum:

Hovedtema 1: Infrastruktur, faciliteter og inventar.

Stikord: stier, markeringer, fugletårne, picnic områder, borde-bænke, toiletter, p-pladser, infotavler mv.

Hovedtema 2: Formidling af Bøtø Nor

Stikord: Infotavler, folder, digital formidling, formidling til børn mv.
Skal der være en 3,4 eller 6 fløjet folder?

Hovedtema 3: Fremtidsperspektiver og visioner.

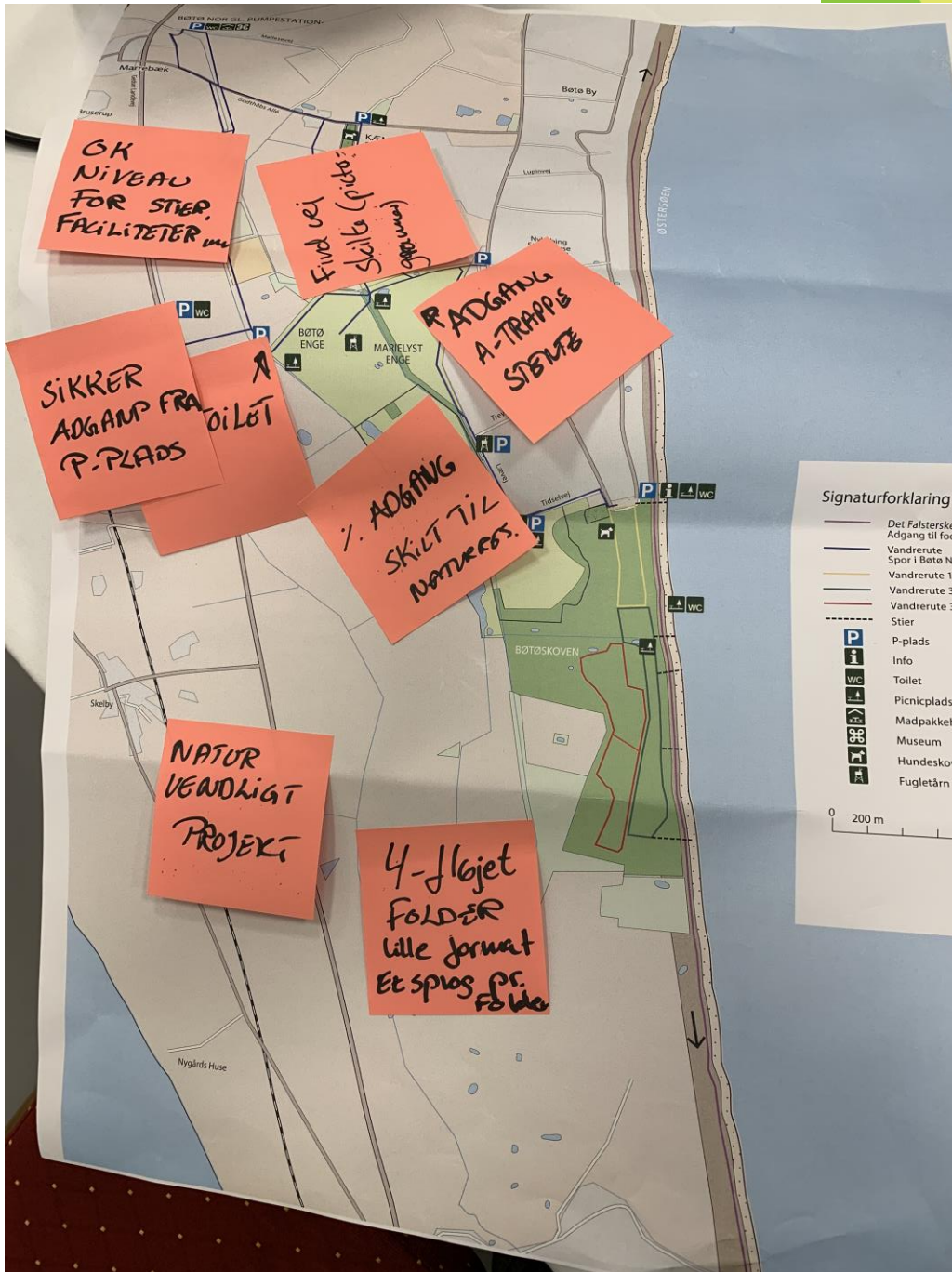
Stikord: Videreudvikling, udvidelse, samspil med Naturlandet Lolland-Falster, Visit Lolland-Falster og Destination Sydfalster mv.

7. Fremlæggelse af gruppearbejde

Gruppe 1:

- Eksisterende stier og faciliteter er ok
- Der er flere steder, man har svært ved at finde vej. Flere piktogrammer eller andre skilte.
- Der er ikke behov for store informationstavler i landskabet. Gerne QR
- Ønsker bedre adgang fra vest ind i området
- Der er behov for et toilet ude i noret
- Anbefaler fire-fløjet folder. Gerne i miniudgave. Finder den skal være i tre adskilte sprogversioner. Helst miljøvenligt tryk
- Finder at der må kunne laves en vandrerute langs med jernbanen. Eller en skinnebus.
- Gerne en folder med almindelige sommerfugle.

Gruppe 2:

- Ved alle store p-pladser bør der være toiletter
- Gerne flere "sidde-bænke"
- Større infotavler skal være ved p-pladser. Gerne QR.
- En app for området med formidlingstiltag
- Forslag om to udsigtsplatforme – en ved Kedeleng og en ved Sandfolden
- Gerne handicapvenlig adgang til området
- Ønsker et fugletårn der er åbent – uden tag – man skal kunne opleve himmelen
- Finder Pedersdalengen er for tør – gerne vådere
- Ønsker reetablering af Mølledybet (Naturstyrelsens areal)
- Fokus på formidling til børn i det kommende naturrum. Gerne med "krydsaflystere"
- Støtter op om mere opkøb i noret

8. Afslutning opsummering

Søren opsummerede gruppernes forslag til friluftsplnen. Intentionen er nu, at der vil blive udarbejdet udkast til en friluftspln inden jul.

9. Eventuelt

Der indkaldes til et nyt møde ved lejlighed.

10. Farvel og tak

Tak for god ro og orden 😊